

Nr 572.

Av herr **Wiklund** i Stockholm, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 137, angående vissa anslag för budgetåret 1952/53 till universitetet och den medicinska undervisningen m. m.*

I motion II: 163 till 1950 års riksdag hemställdes om ett årligt driftsanslag å 12 000 kr. till kriminologiska institutet vid Stockholms högskola. Motionen avslogs av riksdagen med den av statsutskottet föreslagna motiveringen att någon framställning ej gjorts från högskolans sida om beviljande av anslag av statsmedel till institutet (statsutskottets utlåtande nr 159 år 1950 s. 28).

Rörande institutets forskningsverksamhet och ekonomiska förhållanden hänvisas till ovannämnda motion, där en utförlig redovisning lämnas häröver. Sedan denna motion väcktes ha ytterligare anslag utöver de i motionen omnämnda beviljats av medicinska forskningsrådet och samhällsvetenskapliga forskningsrådet för fullföljande av i motionen nämnda undersökningar. Utöver dessa undersökningar pågår f. n. en undersökning vid institutet rörande alkoholens betydelse såsom brottsfaktor och över åtgärder mot alkoholbrottsligheten. Denna undersökning omfattar omkring 7 000 personer, som under år 1947 dömts till frihetsstraff, villkorlig dom, förvaring eller internering, ungdomsfängelse eller straffriförklarats på grund av psykisk sjukdom eller abnormitet. Undersökningens första del utgöres av en statistisk horisontalundersökning avsedd att redovisa förekomsten av alkoholmissbruk eller alkoholism bland de dömda. I planen ingår en komplettering genom ett antal case-work-undersökningar över olika typer av alkoholbrottslingar och -brott (misshandelsbrottslingar, sexualbrottslingar, alkoholstöld etc.). För denna undersökning har från enskilt håll anslagits 42 700 kr. Undersökningen väntas bli färdig under loppet av innevarande år.

Av nyssnämnda anslag har emellertid sedan hösten 1950 även driftkostnaderna för institutet måst bestridas, enär någon annan utväg för att täcka dessa kostnader ej stått till buds. Då nämnda undersökning beräknas bli klar inom en inte alltför avlägsen framtid och ifrågavarande anslag därmed är förbrukat, står institutet helt utan möjlighet att täcka kostnaderna för hyra, telefon, ljus, värme, städning m. m. Anslagen från forskningsråden får nämligen icke användas till sådana utgifter.

Enligt proposition nr 137 till årets riksdag har Stockholms högskolas styrelse därför gjort framställning om visst bidrag till täckande av sådana utgifter för kriminologiska institutets verksamhet. Rörande institutet anföres i propositionen (s. 70—71), att detta

»tillskapats av en för ändamålet bildad stödförening, vilken saknar egentliga tillgångar, bortsett från en del inventarier och böcker, anskaffade för medel, som erhållits från enskilda donatorer. På samma sätt ha medel an-

skaffats för att hyra den nuvarande lokalen, Västmannagatan 27, men dessa medel uppgivas vara förbrukade före utgången av år 1952. Av det begärda bidraget å 7 650 kronor ha 650 kronor beräknats för expenser, 2 000 kronor för anskaffning av kriminologisk litteratur och 5 000 kronor för föreläsningar och seminarier i kriminologi. Vidare har under utgiftsposten omkostnader i högskolans stat beräknats ett belopp av 2 200 kronor till hyra för kriminologiska institutet».

Sammanlagt har sålunda högskolans styrelse begärt (7 650 + 2 200) 9 850 kr. till uppehållande av institutets verksamhet. Universitetskanslern har icke velat motsätta sig statsbidrag till institutet men har på grund av det trängande behovet av upprustning på andra områden av högskolans verksamhet ansett sig böra förorda ett till 4 000 kr. reducerat bidrag.

Som av motionen till 1950 års riksdag och av vad som ovan anförts rörande kriminologiska institutet framgår är detta en alltför värdefull forskningsinstitution för att denna skulle behöva stängas på grund av brist på medel till sina driftskostnader. Kausalitetsproblemen vid kriminalitet är ännu endast i ringa grad utforskade. Brottslighetens bekämpande försiggår därför i stor utsträckning efter traditionella linjer och utan nämnvärt stöd av tillförlitliga resultat av en utvecklad och fördjupad orsaksforskning. Sexualbrottsligheten, som på grund av motioner under senaste åren ett flertal gånger varit föremål för riksdagens uppmärksamhet, är här ett typexempel. Genom att statsmakterna tryggar kriminologiska institutets fortsatta verksamhet torde viktiga bidrag till brottslighetsproblemens lösning kunna lämnas och därmed adekvatare åtgärder mot lagöverträdarna kunna vidtagas.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen ville bevilja 9 850 kr. till bestridande av driftskostnaderna för kriminologiska institutet vid Stockholms högskola i enlighet med därom av högskolans styrelse gjord framställning.

Stockholm den 1 april 1952.

Daniel Wiklund
i Stockholm.